

„EURO – NAŠE PŘÍŠTÍ MĚNA“

Studie vlivu zavedení eura na ekonomiku ČR

doc. Ing. Lubor Lacina, Ph.D.
*Vedoucí autorského kolektivu,
vedoucí Ústavu financí PEF – MZLU Brno*

Autorský kolektiv

- Vedoucí autorského kolektivu: doc. Ing. Lubor Lacina, Ph.D.
- Autoři kapitol: Ing. Jan Bureš, Dr. Svatopluk Kapounek, Ing. Petr König, Dr. Zuzana Kučerová, Dr. Dana Nerudová, Dr. Petr Rozmahel, Dr. Gabriela Smrčková, Prof. Jana Stávková a kol., Dr. Marcel Ševela, Prof. Jan Široký, Dr. Lucie Tunkrová, Dr. Martin Zákasník
- Ekonometrický tým: Dr. Jitka Poměnková, Ing. Klára Vításková, Ing. Luboš Střelec
- Nezávislý odborný garant: Prof. Antonín Rusek (Susquehanna University, USA)

Rozsah studie

- 12 témat - kapitol
- Rozsah 292 stran
- 39 boxů
- 64 tabulek
- 90 grafů a schémat

Text studie v plném znění

- <http://www.striz.cz/pdf/08studie.pdf> (s ISBN)
- nebo stránkách Ministerstva financí ČR (verze po úpravách na základě oponentního řízení)
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs.xsl/seminare_Eura_37652.html

---

Struktura studie

- Netechnické shrnutí
- Přístup k rozdělení přínosů a nákladů zavedení eura ve studii
- Dopad zavedení eura na inflaci v ČR
- Dopad na finanční trhy, výnosy z investic, ražebné, euro jako světová měna
- Dopad zavedení eura na podnikový sektor
- Dopady zavedení eura v ČR na obyvatele
- Dopad zavedení eura v ČR na mezinárodní obchodní výměnu a přímé zahraniční investice
- Dopad zavedení společné měny euro na ekonomický růst
- Dopady zavedení eura na daňový systém České republiky
- Mechanismus ERM II: pozitivum či negativum procesu evropské měnové integrace?
- Studie o poznatcích se zaváděním eura z vybraných zemí Evropské unie a strategie tvorby cen ve výrobních podnicích a obchodě
- Analýza veřejného mínění a zajištění informační kampaně

Přístup k rozdělení přínosů a nákladů zavedení eura ve studii

- Ve studii jsou jednotlivé přínosy a náklady rozděleny podle toho, zda jsou bezprostředně spojeny se zavedením eura (přímé dopady) nebo se v ekonomice projevují až zprostředkovaně působením přímých dopadů a projevují se většinou až ve střednědobém či dlouhodobém horizontu (nepřímé dopady). Obě skupiny dopadů mohou být dále rozděleny na dopady jednorázové nebo trvalé a také na dopady, které se projeví v okamžiku zavedení eura a které až ve střednědobém či dlouhodobém horizontu.

Dopady zavedení eura v ČR na obyvatele a jejich úspory

- Konverzí jedné měny do druhé **NEDOJDE**, při respektování pravidel přepočítávání a zaokrouhlování, k narušení původních cenových relací => **NULOVÝ DOPAD NA** vnitřní kupní sílu měny a **ÚSPORY** obyvatel při jakémkoliv přepočítacím koeficientu
- Ke znehodnocování úspor by po vstupu do eurozóny mohlo docházet pokud:
vyšší inflace v ČR oproti průměru eurozóny,
nízké úrokové sazby v eurozóně => záporné reálné úrokové sazby v ČR

Dopady na vnější ekonomické vztahy (VEV)

- Zavedením EURa zmizí další překážka VEV
  - náklady, rizika, zajišťování, nesrovnatelnost cen, ...
  - dopad bude větší na menší podniky
- Výsledky VEV budou dále záviset na aktuální ekonomické situaci zemí
  - zvýší se konkurence mezi zeměmi Eurozóny navzájem
  - konkurenční výhody se budou v rámci Eurozóny výrazněji prosazovat (úspěšní budou více úspěšní)
  - dlouhodobě se zlepší cenová konkurenceschopnost české ekonomiky ukončením dlouhodobé aprece české koruny

---

Dopad zavedení společné měny euro na ekonomický růst

- přijetí společné měny euro **NEBUDE** mít pravděpodobně negativní vliv na ekonomický růst v ČR a tedy ani na snížení reálných příjmů obyvatel
- negativním vlivům v podobě asymetrických šoků se vzhledem k provázanosti zahraničního obchodu ČR se zeměmi eurozóny a vlivem monetární politiky ECB na ČNB nelze vyhnout ani při nepřijetí eura

---

Dopady zavedení eura na daňový systém

České republiky

Daňová politika v zemích EU:

- daňová koordinace a harmonizace v zemích EU omezuje zásadní změny v daňových systémech jednotlivých zemí EU;
- zavedení eura se neodrazilo ve změně daňového zatížení obyvatel zemí, které přijaly společnou měnu.

Praktické dopady zavedení eura na daňový systém ČR:

- zaokrouhlování ve prospěch poplatníků (Nařízení Rady 1103/1997);
- ovlivňování salda veřejných rozpočtů bude způsobeno spíše snahou plnění kritérií Paktu stability než daňovými vlivy.

Mechanismus ERM II: pozitivum či negativum procesu evropské měnové integrace?

⇒ Výhody:

- ⇒ stabilita měny,
- ⇒ omezení kurzového rizika,
- ⇒ zvýšení obchodní integrace ze zemí eurozóny,
- ⇒ prohloubení jednotného vnitřního trhu,
- ⇒ pomoc ECB při kurzových intervencích apod.

⇒ Rizika

- ⇒ ztráta autonomie měnové politiky,
- ⇒ ztráta možnosti adaptace ekonomiky na šoky pomocí měnového kurzu,
- ⇒ riziko nekonzistence měnové politiky (při současném cílování inflace),
- ⇒ intervenční pomoc ECB pouze na hraně fluktučního pásma apod.

Genové dopady v maloobchodě, poznatky o zavádění eura ve vybraných zemích EU

- Při zavádění společné evropské měny se nedá vyloučit určité umělé navýšení cen některých maloobchodních výrobků a v podnicích služeb.
- Zamezit tomuto jevu je prakticky nemožné, za reálné lze považovat pouze částečné omezení navyšování ceny prostřednictvím administrativních nástrojů.
- Přestože se pro obyvatelstvo stal přechod na euro mnohdy synonymem zdražování cenové dopady byly pokaždé minimální a týkaly se jen určitých tržních segmentů.

Analyza veřejného mínění a zajištění informační kampaně

- Jen málo Čechů řadí mezi kladné důsledky evropské integrace euro (19%)
- Celkově má euro a evropská měnová unie podporu 60 % Čechů, ale jen 20 % Čechů si přeje euro zavést co nejrychleji a celých 39 % co nejpozději
- Češi většinou požadují, aby začali získávat informace několik let před přechodem (58 %)
- Češi se nejvíce obávají zdražení a podvodů při převodech cen z eur na koruny (66 %)
- Nejvíce věří informacím od národní banky (85 %), evropským institucím (72 %), komerčním bankám (72 %), státní správě (48 %), vládě a místní samosprávě (47 %), sdružením spotřebitelů (43 %) a novinářům (40 %).
- Občané požadují co nejširší rozsah podávaných informací, i když s malou převahou požadavku na poučení o vzhledu bankovek a mincí.
  - Mezi hlavní témata patří hodnota národní měny vůči euro (90 %), informace o metodě přechodu na euro (87 %), dopady na mzdy a bankovní účty (85 %), sociální a politické dopady, záruka spravedlivého přechodu cen (83 %) a vzhled bankovek a mincí (80 %).
- Informační a komunikační kampaň je klíčovou pro hladký přechod na euro a pro jeho podporu u veřejnosti
  - Měla by být definována dostupností, přehledností a důvěryhodností informací a koordinací mezi jejich zdroji
  - Využití zkušeností z jiných zemí (Slovensko, Malta)
  - Správné načasování jednotlivých fází kampaně
  - Jednoduché pozitivní logo a motto, aktivní zapojení občanů a obchodních kruhů

Závěr

- Přínosy ze zavedení eura jsou zpravidla trvalé povahy, zatímco většina nákladů je jednorázového či přechodného charakteru.
- Ve srovnání s přínosy se u nákladů zavedení eura vesměs nejedná o faktory s příliš intenzivním dopadem na budoucí vývoj české ekonomiky.
- U trvalejších nákladů (ztráta autonomní měnové politiky, ztráta kurzového přizpůsobovacího kanálu) lze navíc očekávat, že jejich význam bude klesat s tím, jak se bude snižovat rozdíl v ekonomické úrovni české ekonomiky a eurozóny.

Kontakty

- Kontakt na vedoucího autorského kolektivu:
- email: lacina@mendelu.cz
